

Գ Ր Ա Կ Ա Ն**ԱՐԵՎԵԼԵՅԻ ԺԱՄՔՈՒՆ ՎՐԱՅ**

(ՄԵԾԻՆ ՄԻԻԹԱՐԱՑ ԾՆՆԴԵԱՆ 250 ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ)

27 Ապրիլ 1926

Անհունին մէջ երկնադէտ,
Հին փառքերու յաղթանակ,
Խօլ խաւարին վերջակէտ,
Ապագային արուսեակ:

Կորընթական պղդինձով
Լոյսի կոթող յաղթապանծ
Աստուածային արուեստով
Հըրաշքի պէտ մարմնացած:

Կախարդական երազ հուր
Արեւելքի ճամբուն վրայ,
Գանգէսի պէտ արփաբոյր,
Որ մինչ հոգիս կ'երկընայ:

Կ'երթամ բազինը լոյսին
Արմաւենեաց թափօրով.
Հայաստանի արեւին,
Երկըրպագել հաւատով:

Ո՛վ դուն յանդուգն դարու
Ծընունդ ոգի և հանճար.
Մառախլապատ սըրտերու,
Աստղ ու լուսին երկնավառ:

Ես փարած եմ զըրկապինդ
Լոյս հոգիիդ Մըխիթար,
Կու գամ հանգչիլ հանճարիդ
Աղբիւրին մօտ կենարար:

Հայ դաշտերէն, մարգերէն
Բերած եմ քեզ ծաղիկներ.
Հովիւներու սրինգներէն
Բերած եմ քեզ նըւագներ.

Արշալոյսի ցօղերով
Կոյս ծաղիկներ արբեցած,
Վըկաներու արինով
Դաշտի վարդեր նըկարուած:

Դու ծիրանի ծովէն բոց
Եւ ամպերէն առիւր շանթ.
Հոգիդ տըւիր շունչ հայոց՝
Տաճարներուն քարուքանդ:

Հըրդհնուած են քու գրքեր
Արեւիկան երազով,
Ուր կ'արթընան հըսկաներ,
Անմահութեան վէրքերով:

Հոն է՞ առ է՞ կը կաթէ
Գոռ Զըրուանայ սե արիւնն.
Կոյսն ամօթիւս զինուոր է
Ընդդէմ խաչի թշնամոյն:

Արմաւենիքն Եղովմայ
Ժանտ ոճիրով մը կ'այրին
Վրէժ կը գոչէ Եհովա
Հարուն-Թաշտի պալատին:

Լոյս յարութեան երգն ահա
Ոստաններուն Հայկական.
Պերճ կամարներ մարմարեայ
Նազանքներով կ'ամբառնան:

Նախնիքներու անձկաբօտ
Վառ է հօգին թախծապատ,
Ուր վերջալոյս մ'արիւնուո
Ներկեց դաշտերն անապատ:

Ոչ Երասխի բունն յորձանք
Եւ ոչ ամպրոպ թօնընկէց
Յօրինեցին քեզ պեճաւք
Հայկեան աղեղն երբ լըռեց:

Ու դուն բոյնէդ արտալաճ
Մենաւորիկ և աղետուր,
Արագածի քով նըստած
Լացիր վանքերը թափուր:

Աղօտ ճանաչման մը կու գար
Խոց լանջերէն Մասիսին.
Հովը կու լար դարէ դար՝
Խոտրովակներու անտառին:

Լուրթ երկինքն էր չիւրմաքար
Հին կուրծքերուն հըրաբուխ.
Եւ Արարատ կը խոկար,
Խըռովքի մէջ կեանքը թուխ:

Դարերն ահա յուզուեցան
Արշալոյսի մ'երկունքէն,
Յաւերու մայրն Հայաստան
Ծընաւ մանուկ մ'ոսկեղէն:

Ամպրոպի մէջ մըթագին
Գեղեցիկ էս ասող հայկեան,
Ուր կուսական «Եղիցի»ն
Վառեց բիբերդ ցօղագին:

Այդ Գեղամայ ծովհարսին
Երազանքի գիշերն էր,
Ուր ցօղեցիք թախծագին
Նուշուֆարէ արցունքներ:

Ո՛հ այդ չիթերն էս սիրեմ
Որ հուր դըրին ազգիս ծոց,
Ասողքն եղան հեզանեմ
Բանաստեղծներ մղրահոծ:

Ազգիներէդ արփահամ
Բաժակ մը տուր, Հայաստան,
Թափեմ մատաղ գոհաստմ
Բազիններուդ սքեզական:

Թող կաթկըթէ խորանէդ
Կենդանութիւն և հոգի
Ու գըղեակներ բերդ առ բերդ,
Կանգնին պարիսպ Մասիսի:

Ժայռերու մէջ դերբուկներ՝
Սև բազէներ վիրաւոր,
Լոյսի աղբիւրն են դարձեր
Խորհուրդներով ահաւոր:

Այդ աղբիւրն է անսահման
Երասիւի պէս երկարած,
Մըխիթարէն ապագան,
Կամուրջ մ'ամպէն ամպ ձգուած:

Կ'երթամ երկիրն հայրենի
Խորհրդաւոր տեսիլքով
Ուր Ալիշան Կը շըՐԶի
Իւր հոգեմայ կարօտով:

Մասեաց կոյսերն հեզաբար
Նըսագնեղով կ'օրօրին,
Ինչպէս զըւարթ բոցին պար,
Քաղցըր սոյլով զեփուրին:

Մեղրալուսին գիշեր է
Ասպարներու մէջ նըստած,
Եւ Հայկանոյշ կը նուագէ
Խոնջ դիւցազներն հանդարտած:

Պատուած դրօշներ, զէնքեր հին,
Բերդ և դըղեակ վիրաւոր
Անմահ փառքով կը նուագէ
Պատմութեան մէջ եռահատոր:

Ու վարդենի սըրինգով
Բուրաստանաց մէջ վըրոյր,
Կը խըռովէ յուզմունքով
Շուշան, յասմիկ, համափիւռ:

Նո՞ղի ահագին, փրփուրն յորդ,
Ախքն ալեաց ետեւէն,
Դէպ՝ հայրենի ափն ուղղորդ,
Մըխիթարեանք կը վարզեն:

Ինչպէս ճամբան Մեմփիսի
Ընթիւնստապարդ խոհական,
Վեհ կանառէն հանճարի,
Թափօր մը կայ քըրմական:

Ափ մ'ինձ տըւէք մարգարտի,
Ոսկեգօծուած լըճակէս,
Հիւղ մը դալար՝ արմատի,
Նահատակուած Անիէս:

Սըրտիս դընեմ ու ծաղկիմ
Հօբըս խաղաղ չիւրմիս մօտ,
Ես մեղրամտմ հոն վառիմ
Առաւօտէ առաւօտ,

Ծիրանեծին վենետոյ
Ազնւական հոգւով վառ
Մինչ կը ծըփայ անաղդոհ
Յաւերժական Ս. Ղազար:

Հ. Վ. ՅՈՎԱՆՆԵՍՅԱՆ